

Slovo kněze

Neděle a co s ní?

„Jaký máš program na víkend?“, ptají se někdy moji známí. Moje odpověď je jednoduchá a většinou stejná: „Mám bohoslužby“.

Jsem si vědom toho, že s blížícím se víkendem se moje mentální i emoční nastavení více a více soustředí na osoby, které potkám v neděli v kostele, na slovo Boží, které zazní a které mám pro shromážděné na bohoslužbě interpretovat.

Možná si pomyslíte, že jdu o víkendu do práce. Ano i ne. Ta práce se nedá vykonat na dálku. Je třeba být přítomný tady a teď. V tomto smyslu je to práce, ne odpočinek. No na druhé straně jde o slavení. Přirovnal bych to k námaze rodičů, kteří dětem připraví oběd, kteří promyslí, co budou jako rodina dělat atd. A v neposlední řadě jde přece o vůli Boží, abychom neděli měli za den svatý, jiný než dny předcházející. To mi pomáhá neděli také světit a slavit, i když to slavení a svěcení musím trochu připravit pro druhé. Čas pro sebe si hledám některý jiný den. Neděle je pro mě příležitostí načerpat nové síly.

Někdy se dívám zpětně, jak jsme neděli slavili, když jsem byl ještě dítě se svými rodiči. Jakmile jsme trochu vyrostli a „nezlobili“ tolik v kostele, rodiče nás brali s sebou do chrámu. Musím říct, že atmosféra bohoslužby se do mě silně zapsala. Jiný svět, jiná dimenze, i lidé jsou tam jiní než běžně. Jsou slavnostně oblečení. To oblečení, pokud jsme nešli na procházku do přírody, jsme měli po celou neděli. Myslím, že se tím trochu také tvoří vkus. Slavnostní oblečení se nepoužívá jen jednou nebo párkrát v roce na ples nebo na koncert. Po nedělní mši a společném obědě jsme byli hodně spolu. Buď jsme hráli deskové hry anebo šli na procházku – ne až tak daleko, ale na druhé straně jsme byli spolu na vzduchu několik hodin. Odpolední pobožnost v kostele, případně vesnický fotbal, byli samozřejmostí. Babička, která bydlela hned vedle, upekla buchtu, někdy jsme si společně udělali šlehačku s ovocem, které jsme sami nasbírali, a maminka zavařila.

Myslím, že to tvořilo a tvoří identitu, kdo jsem a kam patřím. Často jsme se u nedělních deskových her překřikovali, až jsem se jako dítě za to styděl, co si o nás pomyslí kolemjdoucí. Dnes vím, že to bylo to nejlepší,

co jsem mohl kolem sebe mít – lidi, kteří jsou moji a já jejich. Neměnil bych.

Myslím, že pro dnešní dobu jsou charakteristické dva postoje – „musím něco ještě dodělat“ anebo „musím něco hezkého zažít“. To vše nás jaksi uhaní. Práce i zážitky. Nehledě na to, že za zážitky často cestujeme a víkend je vždy jen dva dny. I cestování je únavné. Zážitky jsou krásné, ale jakmile se vrátíme, odletí i zážitky. Zdá se mi, že procházky po blízkém okolí jsou pro rodinu nejlepší. Osvěžují, netratí se čas na cestování, pomáhají vnímat okolí v pomalejším tempu. Procházky miluji i teď. Občas objevím krásnou římsu na baráku, kolem kterého chodím denně, nebo vnímám oblaky, slunce, stíny atd.

To nejpodstatnější je ale záležitost zdroje, z kterého žijeme. Nedokáží si představit, že bych byl bez Boha, bez neděle v chrámu. Neděle a její slavení se stává mírou bytí. Kdo jiný, než Bůh, dokáže osvěžit, oživit, vzkřísit lidskou duši? Co jiné tvoří identitu mého bytí, než schopnost vnímat svoje nejhlubší myšlenky a pocity. A nejen to. Být sám se sebou se svým pravdivým já, by bylo sice hodnotné, ale časem smutné. Být v dialogu a vědět, že naproti mě je někdo, kdo vše ví, rozumí a se mnou kráčí, před kým nemusím nic skrývat, to je osvobozující. A navíc, přicházejí také odpovědi. Chce se mi říct se svatým Augustinem: „Bůh je mi blíží, než já sám sobě.“

Neděle není jen den volna. Má v sobě ohromný potenciál. Lidé bible, včetně křesťanů, o tom ví už několik tisíc let.

P. Ján Halama SVD, farář

Ohlédnutí za rokem 2021

Nejdříve Vám všem chci poděkovat za ochotnou spolupráci. Vnímám ji a cítím a děkuji za ni. A to i přesto, že můžeme mít na některé věci různé pohledy.

V roce 2021 jsme se rozloučili s farním vikářem otcem Georgesem Mondo SVD, který od září 2021 už pracuje v německé provincii verbistů. Přivítali jsme nového farního vikáře otce Karola Luangga Tefa SVD, kterého známe z období, kdy se u nás učil češtinu a potom dva roky působil ve farnosti Nový Hrozenkov na Valašsku. Od září je s námi seminarista Václav Plánka, bohoslovec pocházející z Karolinky na Valašsku, který v naší farnosti vykonává roční pastorační praxi. Jeho

hlavním cílem je prohloubit svoji formaci skrze zapojení se do konkrétních pastoračních aktivit farnosti. Oběma spolubratřům přejeme požehnané působení ve farnosti.

Svátostní statistiky v roce 2021

108 křtů, 8 svateb, 30 pohřbů, 9 dětí přijalo prvním svatě přijímání, 6 bířmování. Počet přihlášených dětí na výuku náboženství: 37.

Ve farnosti, díky Bohu, od podzimu probíhá katecheze dětí a mládeže. Po celý rok jsme se mohli scházet na bohoslužbách, sice v některých měsících byl omezený počet, proto jsme v zimních a jarních měsících měli nedělní bohoslužby v kostele sv. Bartoloměje. Zdá se, že někteří starší farníci zůstali u přenosů mši svatých v televizi. Můžeme je povzbudit, že se mohou pomalu vracet na bohoslužby v chrámu. V tomto roce jsme vykonali duchovní obnovy, společný pobyt na horách – v létě, výstavy v komunitním centru, navštívili nás někteří misionáři verbisté působící ve světě.

Opravy a stavební činnost

Díky stavebním technikům – pan Petr Čech a pan Miloš Herzog – jsme mohli připravit a realizovat opravy našich chrámů. Jejich činnost, která je řízená Arcibiskupstvím pražským, je pro kněze ve farnosti velkou pomocí. Díky jejich činnosti jsou připraveny stavební projekty, žádosti o dotace, díky nim je požádáno o stavební povolení, jsou u průběhu oprav/staveb, a také mají na starosti kolaudace a vyúčtování. Velkou pomocí pro farnost je zaangažování se obcí a jejich příspěvek na opravy. Ve třech obcích existují spolky, které pečují o kostel, připravují různé aktivity jako koncerty, sbírky a tak nám pomáhají získat prostředky na obnovu chrámů. Díky takhle rozsáhlé spolupráci institucí a spolků a Vás dárců, jsme mohli realizovat několik projektů.

V roce 2022 jsme ve farnosti zaměstnali pana Petra Cvopu, který má na starosti péči o provoz farních budov, které jsou určeny k pronájmu a také hospodářských budov. Pan Cvopa pečuje také o běžnou údržbu všech nemovitostí farnosti. Kromě kostelů se jedná o zhruba dvě desítky farních a hospodářských budov. Kromě běžné údržby probíhají na budovách také stavební opravy, které provádíme z výnosu z pronájmů, podle možností v daném roce. Byly to např. hangár a stodola ve St. Kolíně a střecha stodoly v Nebovidech.

Projekty oprav kostelů realizované v r. 2021

Obnova Nejsv. Trojice – dokončen projekt na obnovu interiérů, je vydáno stavební povolení. Pokračovali jsme v restaurování východní kaple – polovina dokončená, bude se pokračovat v r. 2022. Zdroje financování: Ministerstvo kultury (dále MK) – program ORP, Středočeský Kraj, Město Kolín, Arcibiskupství pražské (dále AP).

Chrám sv. Bartoloměje – IROP – projekt běží, stavební práce, včetně nového ozvučení, osvětlení apod. by měly skončit počátkem roku 2023, také by měly být hotovy všechny restaurované předměty (oltáře, sochy, obrazy, preciosa). Dokončení prací na obnově varhan – podzim 2023. Obnova varhan je rozšířená o třetí manuál. Zdroje: IROP, město Kolín.

Kostel sv. Bartoloměje v Solopyskáč, obnovená věž. Autor fotografie: Josef Mrhák

Kostel Všech Svatých – poslední etapa na konzervaci dochovaného zdiva. MK – program Havarijní fond.

Kostel sv. Ondřeje ve Starém Kolíně – pokračovala obnova střechy, dokončení střechy v roce 2022. MK Program záchrany architektonického dědictví (dále PZAD), spolek-obec.

Kostel sv. Bartoloměje v Solopyskáč – je dokončená věž kostela. Pokračování na lodi v příštím roce. MK – PZAD, spolek.

Kostel sv. Jiří v Lošanech – začátek opravy střechy chrámu. Pokračování v dalších letech. MK – PZAD, obec.

Kostel Vysoká – průzkum a zajištění fresek, oprava a nátěr šindelové střechy, MK – havarijní fond, spolek-obec. Kostel jsme v tomto roce pronajali spolku Belveder, který bude od r. 2022 žadatelem o dotace na opravu kostela.

Kostel Dobřeň – nátěr šindelové střechy, MK – ORP.

Kostel Pňov Předhradí – obnova varhan, MK – ORP, soukromí dárci.

Kostel Velký Osek – obnova střechy – zahájení, městys, AP.

Červené Pečky – bezbariérový vstup, městys, soukromý dárcé.

Fara Kolín – dobudování sprch – u farního sálu a v jednom z bytů na faře, AP.

- Vrata do sklepních prostor z ulice Brandlovy, MK Program Regenerace/město.

Rozpočet farnosti je vyrovnaný, mělo by stačit na zaplacení odvodů a daní pro příští rok.

Děkujeme za vaši podporu jednotlivých projektů. V roce 2021 jste přispěli adresně na následující projekty: 125.297,- Kč na obnovu kostela Nejsv. Trojice, 48.700 na obnovu varhan v chrámu sv. Bartoloměje, 27.850 obecně na provozní potřeby farnosti. Přispěli jste buď převodem na účet anebo v hotovosti do pokladny. Do darů nejsou započítané účelové farní sbírky.

Naše hlavní projekty pokračují i v roce 2022 a můžete je podpořit svým příspěvkem na účet farnosti 3252369369/0800. Jednotlivé variabilní symboly určují, na jaký účel půjde váš příspěvek. VS (variabilní symbol) 08101378 – příspěvek na obnovu varhan a chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně; VS 3333333 – příspěvek na opravu kostela Nejsv. Trojice v Kolíně; VS 1519511 – příspěvek na opravu kostela Nejsv. Srdce Páně ve Velkém Oseku anebo VS 1211638 – znamená obecný dar na provoz farnosti.

Děkují ze srdce za vaši štědrost a přeji, ať Boží milost provází vaše kroky v roce 2022.

Ján Halama SVD

Slovník křesťanství

V tomto díle si popíšeme symboly, různé názvy a ikonografické typy Boha (včetně Nejsvětější Trojice).

Bůh – Lat. *Deus*, řec. *Theos*, hebr. *El, Elohim, Jahve*. Mimosmyslová bytost, nekonečná, věčná a absolutní. Ve SZ se Bůh definuje: „Jsem, který jsem“ (Ex 3,14); to je význam hebrejského tetragramu JHVH. V NZ se Bůh objevuje jako láska (1 J 4,8), jako „Otec“, který posílá svého Syna, Ježíše, věčné Slovo, aby svou smrtí na kříži vykoupil hříchy lidí, který sesílá Ducha svatého (Bůh jako Trojice). Člověk stvořený Bohem k jeho obrazu a podobě (Gn 1,27), je „ontologicky otevřený“ přijmout tajemství Boha.

Ikonografie: v nejstarším umění, kdy byl Bůh nezobrazitelný, byl zastupován Božím okem, rukou vyčnívající z oblaku nebo Ježíšem Kristem s křížovou svatozáří. Od renesance je Bůh zobrazován jako bělovousý stařec ozdobený atributy světské moci (královská či císařská koruna, říšské jablko, vzácně žezlo), církevního hodnostáře (tiára, vzácně mitra) nebo s trojúhelníkem kolem hlavy. Někdy je Bůh zobrazen jako → Trojice.

Dominus – Lat. „Pán“. Označení a titul Boha.

Hospodin – Řec. *Kýrios*, jímž Septuaginta překládá Boží jméno (tetragram) JHVH, Jahve i jméno Adonai, lat. Dominus. Obvyklé označení Boha Izraele a jeho svrchovanosti (Dt 10,17). NZ užívá jak pro označení Otce, tak pro označení Ježíše titulu Pán (Ř 10,9; 1 K 12,3).

Jahve – Výsostné a specifické Boží jméno, sdělené Mojžíšovi samým Bohem (Ex 3,14-15). Etymologie vychází z hebr. slovesa *hájá*, „býtí“, tedy významem „ten, který jest“ (dokonalost bytí a původce všeho existujícího). Ve starožidovském jazyce mělo podobu Jahu (od *hallelu-jah*, „ať je pochválen Pán“) nebo od Jeho (od *Jeho-šua*, „Boží pomoc“). Ve SZ se vyslovovalo slovo Adonai („Pán“), které se pronášelo místo slova Jahve.

JHVH Hebr. jméno Boží (Ex 3,14), které znamená „Já jsem, který jsem (zde pro tebe)“. Tato posvátná čtyři písmena, čili čtyři souhlásky Božího jména (tetragrammaton), se v židovském Písmu vyskytují 6823krát. Toto jméno Boží se dodnes píše bez samohlásek. Je ve skutečnosti nevyslovitelné, tzn., že nesmí být vyslovením zneužito. Židé

se proto jeho vyslovení zcela bránili a brání a místo něj se čte *Adonai* („můj Pán“). Jen velebněz je vyslovoval jedenkrát ročně o svátku smíření. Raná křesťanská církev židovský zákaz vyslovování Božího jména dále dodržovala, takže v Novém zákoně se v citátech starozákonních textů JHVH nahrazuje slovem *Kyrios* (Pán). Septuaginta zpravidla překládá JHVH termínem *κύριος* (*Kyrios*, „Pán“) a obdobně se postupuje i v křesťanských překladech (nikoli však ve všech, srovnej Genesis 2,15 v různých překladech) až do první poloviny 20. století. V latinské Vulgátě se píše ***Dominus*** [„Pán“]. Česká překladová tradice velí překládat jméno Boží jako ***Hospodin***, např. Bible kralická nebo Český ekumenický překlad. Některé moderní překlady však začaly užívat tetragrammaton nebo jeho vokalizované tvary (*Jahve*), např. Jeruzalémská bible. Katechismus katolické církve v textu používá formu *JHVH*.

Kyrios – Řec. „pán“, „majitel“. V řeckém překladu SZ nahrazuje JHVH (neboť toto jméno se nesmělo vyslovovat). V NZ se stává výrazem, kterým křesťané vyjadřují svou víru v Ježíše jakožto Krista oslaveného ve vzkříšení a přítomného ve společenství jako dárce Ducha a pramen spásy (1 K 16,22).

oko Boží – Piktogram trojúhelníkového tvaru ve středu s okem a s lineárními paprsky; vyjadřuje geometrickou formou trojjediného Boha. V Bibli a křesťanském umění je oko Boží obrazem jeho přítomnosti a vševědoucnosti (Jb 34,21; 36,7; Ž 11,4; Jer 32,19; Za 3,9; 4,10; Žd 4,13). Oko uprostřed sluneční svatozáře tedy značí Boha, oko v Boží ruce znamená jeho všemohoucí moudrost, oko v trojúhelníku symbolizuje moudrost Nejsvětější Trojice. Jestliže jsou cherubové ve vidění Ezechielově (1,18; 10,12; srov. Zj 4,6) líčeni jako zcela pokrytí očima a často tak i zobrazováni, je zde míněn jedinečný nebeský dar prohlédnutí pozemských věcí, které se blíží pohledu Boha. Není proto náhodou, že je křest pojímán jako osvětlení (iluminace), které duševně slepému propůjčuje vnitřní světlo milosti. Odkazem na toto pojetí jsou početná vyobrazení s motivem navrácení zraku slepým na nástěnných malbách v katakombách, sarkofázích a později v knižní malbě. – Ve výtvarném umění (malba nebo reliéf) se Boží oko vyskytuje kromě použití v chrámech velmi často v klasicismu a v empíru na domovních štítech, nad portály a v trojúhelných nástavcích náhrobků.

Otec – Ve SZ (Dt 3,19) a Prorocích (Izaiáš, Jeremiáš, Ozeáš a Malachiáš) nebo v Žalmech je Bůh chápán jako Otec svého lidu, Izraele. – **Bůh Otec** první osoba Trojice. Ježíš tak nazývá toho, kdo jej poslal (Mt 7,21; L 2,49), a učil své žáky modlit se k němu slovy „Otče náš“ (Mt 6,9; L 11,2).

Paternita(s) – /**Otcovství**/ Ikonografický typ Trojice, který se zrodil na Východě v 11. století. Je inspirován patrně evangeliem sv. Jana (1,18): „Boha nikdy nikdo neviděl, jednorozený Syn, který je v náručí Otcově...“ Jde o zobrazení Boha Otce, který sedí na trůnu s monumentálním opěradlem; jeho oděv je bílý a zdobí ho na pravém rameni pozlacený clavus (pruh na tunice). Pravou rukou činí gesto žehnání. Na kolenou má medailon s Kristem Immanuelem (ve zlatém oděvu). Na ikoně obvykle Paternitas obklopují andělské chóry. Pozoruhodnou variantou tohoto typu je, když má trůnící Bůh Otec v klíně medailon s Bolestným Kristem. Na disku vzlétá holubice, symbol Ducha svatého. Varianta: trůnící Bůh Otec má v klíně medailon s Bolestným Kristem.

Sabaoth – Z hebr. *cebaot*, „Pán vojska“, „Pán zástupů“. V Bibli se nejčastěji uvádí ve spojitosti s Bohem Jahve, který byl původně Bohem kmene Judy a po vytvoření svazu kmenů se stal Bohem bojujícím (tj. cebaotem), nebeským vůdcem „vojsk izraelských“.

Starý dnů – /**Věkovitý**/ Symbolické vyobrazení Boha Otce (v duchu trojiční teologie zároveň Krista), jenž má podobu starce sedícího na trůně, obklopeném serafy. Námět se opírá o verše starších překladů Dan 7,13; 7,22.

tetragram(maton) – Z řec. *tetra*, „čtyři“, *gramma*, „písmeno“. Čtyři hebrejská písmena JHVH, která označují jméno Boha a která se z úcty k němu nevyslovují. Jméno, kterým se Bůh sám nazval při zjevení Mojžíšově v hořícím keři (Ex 3,14). Bylo tabuizováno jako posvátné, nesmělo se vyslovovat. Nahrazovalo se tedy výrazem Adónaj, řec. Kyrios, lat. Dominus, česky Pán či Hospodin. V rukopisech bylo Tetragrammaton psáno i odlišným písmem.

Trojice – Lat. *Trinitas*. Ústřední dogma křesťanství a tajemství víry v jednoho Boha existujícího ve třech božských osobách. Název pro nevyzpytatelné tajemství víry, že jsou tři božské osoby jedné a nerozdílné podstaty (toto dogma potvrzeno r. 381). Slavnost

Nejsvětější Trojice se slaví v neděli po Soslání Ducha svatého; pro celou církvev ji zavedl Jan XXII. v exilu v Avignonu r. 1334.

Ikografie: Všeobecným symbolem Boha je kříž v kruhu. Typickými symboly Trojice jsou dále:

1. Rovnostranný trojúhelník; od 10. století je jeho střed vyplněn znázorněním oka.

2. Nejsvětější Trojice jako „**Trůn milostí**“: Bůh Otec (většinou trůnící) drží v ruce ukřižovaného Syna; holubice Ducha svatého se vznáší nad příčným břevnem Kristova kříže nebo jedním křídlem sahá do úst Boha Otce, druhým do úst Krista, někdy se také vznáší nad hlavou Boha Otce. Nejstarší toto vyobrazení je z r. 1140. Vyobrazení dominuje v umění 13.–15. století. – Variantou „Trůnu milosti“ je **Pieta Páně**. Bůh Otec drží v náruči mrtvé tělo Kristovo (bolestného Krista) s viditelnými ranami, holubice Ducha sv. nebývá zobrazována. Tento námět se objevuje ve výtvarném umění ve 14. století.

3. **Starozákonní Trojice /Pohostinství Abrahámovo/**: Ve východní církvi ikona (dle Gn 18,1–8), kdy se Abrahamovi zjevil Bůh v podobě tří andělů. Vyobrazení této scény tvoří častý námět antické výzdoby chrámů i katakomb. Velmi populární se stalo v Rusku. Znázorňuje stolující Trojici samotnou nebo výjev biblického příběhu, v kterém vystupují kromě andělů ještě i Abrahám a jeho žena Sára. Je zastoupeno především v umění byzantském a pravoslavném.

4. Antonínský kříž T, vyznačující se stejnými rameny, a vidlicový kříž Y; s oběma se často setkáme ve středověkých chrámech a oba naznačují tři směry vycházející ze společného středobodu.

5. **Nejsvětější Trojice bolestná. a)** Bůh Otec drží v rozpražených pažích kříž s ukřižovaným Ježíšem Kristem za konce příčného břevna patibula (nad Bohem nebo pod klínem Ježíše Krista je Duch svatý - holubice); **b)** Trůnící Bůh Otec má složeno tělo Ježíše Krista v klíně jako Pieta.

6. **Nejsvětější Trojice vítězná**. Bůh Otec je zpravidla vlevo, Pán Ježíš vpravo, nad nimi Duch svatý v podobě holubice.

7. **Žaltářová Trojice**. Od raného středověku až do 19. stol. nejrozšířenější ikonografický typ Nejsvětější Trojice. Korunovaný Syn, většinou s křížem v ruce (vzácně ukazuje rány), trůní po pravici korunovaného Otce a mezi nimi se vznáší holubice Ducha svatého. Vyobrazení se opírá o Ž 2,7. Velmi často korunuje Žaltářová Trojice

Pannu Marii. Zvláštní variantou Žaltářové Trojice je vyobrazení Trojice, kdy Syn a Otec mají společnou spodní část těla a plášť, který je halí, mezi nimi je holubice Ducha sv. Žaltářový typ Trojice na společném trůně obklopený anděly a svatými se nazývá „**Trojice ve Slávě**“.

Jan Vosáhl

Pomoc rodinným pečujícím

Pečujete doma o svého blízkého s poruchou paměti? Pak jsme tu právě pro vás! Organizace Dementia

I. O. V. poskytuje své služby již ve 25 středočeských městech. Nabízíme všestrannou odbornou pomoc a doprovázení i vám, kteří v Kolíně i na celém Kolínsku pečujete o blízkého člověka s Alzheimerovou nemocí či některým typem demence. Poskytujeme sociálně právní poradenství, psychosociální podporu, vzdělávání v oblasti každodenní péče a komunikace s nemocnými. Zajistíme testování paměti, aktivizaci vašeho blízkého a vám pomůžeme zorientovat se v konkrétních praktických záležitostech (jak a kde žádat o příspěvek na péči, jak si zajistit potřebné kompenzační pomůcky, ...).

Veškeré služby jsou pro vás zcela zdarma!

Podporu pečujícím poskytujeme v terénu, tj. u vás doma, nebo v příjemném prostředí nového Komunitního centra na Zálabí v ulici Mnichovická 1630. Zde nás najdete každé úterý od 12 do 17h. Nabízíme též on-line formu komunikace, která vám ušetří čas. K dispozici vám jsou odborníci například z oblasti sociální práce a péče, práva, neurologie, psychiatrie, výživy a duchovní péče.

Pokud vás trápí problémy spojené s domácí péčí, můžete se na nás obrátit prostřednictvím telefonu 608 865 772 či 775 403 350, e-mailu kolin@dementia.cz nebo využít možnost chatu na <https://dementia.cz/chat>.

Těšíme se na vás.

Milada Siblíková a Eva Malovcová

Kalendář akcí v lednu 2022

11. únor 2021 – na mši svaté v **8:00 v kostele Nejsv. Trojice** budeme udělovat **svátost pomazání nemocných**. Podmínkou přijetí pomazání nemocných je také předcházející svatá zpověď.

13. únor – termín odevzdání příspěvků do únorového čísla farního časopisu Bartoloměj.

20. únor 2021 – vykonáme sbírku tzv. Halíř sv. Petra.

26. únor – vernisáž výstavy Pavla Šlegla pod názvem VERAIKON. Začátek je v 15:00 ve farním komunitním centru na Brandlově ul.

27. únor – termín vydání únorového čísla farního časopisu Bartoloměj.

Letní farní tábor pro děti bude v Zásmukách **od 10. do 16. července 2022**. Tábor je pro věkovou kategorii od 7 do 15 let. Bližší informace brzo doplníme. Minulé ročníky se vydařily i díky silné duchovní podpoře Vás farníků. I letos Vás prosíme, abyste na přípravu a průběh tábora mysleli ve svých modlitbách.

Příběhy z historie veltrubské farnosti

Veltrubská lokálie

Svěcení nového kostela

19. dubna 1946 za svítání se ve Veltrubech opět střílelo z hmoždířů. V 8 hodin byla sloužena poslední mše ve zdejší škole a po ní byla v průvodu přenesena Nejsvětější svátost do nového kostela.

Na svěcení přicházely procesí věřících z celého okolí. Baron Steiger byl nemocen a zastoupil ho jeho syn (Albert Steiger). Od Školy šel průvod s duchovními a od statku průvod s vrchností. Kostel vysvětil arcibiskupský vikář Josef Ballatý. Svěcení předcházelo předání kostela od Alberta Steigra církvi, což se nemohlo obejít bez uvítacích a děkovných proslovů, hlasité hudby, bubnování, střelby z hmoždířů a plápolání praporů. Všechny proslovy k Albertu Steigrovi byly předneseny v němčině, ale na pana vikáře již bylo možné promlouvat česky.

V původním kostele byly dva zvony, ale během bourání starého a stavby nového kostela někdo jeden zvon ukradl. Tento nedostatek

napravila urozená paní Anna Rebensteigerová, která při příležitosti svěcení druhý zvon novému kostelu věnovala.

Samotné svěcení začalo prosbou místních dívek adresovanou světicímu vikáři o posvěcení chrámu. Po modlitbách následovalo kropení vnějšku kostela. Poté předal „plnomocník“ (Albert Steiger mladší) klíče od kostela místnímu duchovnímu, který odemkl a otevřel dveře, a pokračovalo svěcení chrámu uvnitř. Následovalo kázání P. Cvrčka, a svěcení vyvrcholilo slavnou mší svatou. Kostel byl zasvěcen „Navštívení Panny Marie“. Po ukončení slavnosti uspořádal Albert Steiger hostinu v Radovesnicích, na kterou byl tentokrát pozván i P. Cvrček. Hostina to byla velmi užitečná, protože P. Cvrček na ni darem obdržel velum, ornát, rochetu a bohoslužebná plátna. Navíc se mezi pozvaným panstvem uskutečnila sbírka na opravu bočního oltáře, přeneseného z původního chrámu, která vynesla 37 zlatých ve stříbře. I nadále přicházely dary pro kostel ve formě liturgických pláten nebo oblečení, a to hlavně od manželek vrchnostenských pánů z okolí. Nejvíce darů pro nový kostel věnovala Jolana Rebensteigrová, která kromě jiného, nechala pro kostel vyrobit svícny. Výjimkou je pouze plátno na postranní oltář Panny Marie, které věnovala farská hospodyně a dvě vyšívané podušky, které darovala žena místního sládky.

V roce 1846 se podařilo z polí sklidit obilí, ale brambory byly napadeny černou hnilobou. V následujícím roce v květnu docházely lidem zásoby, a brambory i obilí velmi podražily. Chudé lidi navštívila bída. Protože nepříznivá situace nastala v celé zemi, byl vydán zákaz vývozu těchto komodit a jejich cena se částečně snížila. V zimě napadlo tolik sněhu, že po určitou dobu byly Veltruby odříznuty od okolí. V květnu přešla nad Veltruby veliká bouře. Kroupy, které padaly, vážily asi půl libry. Při této bouři uhodilo v panském dvoře do špejcharu, ale déšť byl tak prudký, že vzniklý oheň po chvíli uhasil. Naštěstí byl ušetřen vedlejší ovčín, který byl plný ovcí, a kde asi čtyřicet žen a dětí tyto ovce stříhalo. Nikomu se nic nestalo, pouze sládek v pivovaru prý spadnul pod stůl, ale to nemuselo být tou bouřkou. Bouře poškodila i poměrně zchátralé oplocení fary, a proto P. Cvrček navštívil barona Steigra se žádostí o poskytnutí peněz na opravu. Baron slíbil, že nechá opravit plot, ale jak bylo jeho zvykem, opravu vrat odmítl s tím, že opravu vrat si každý farář musí hradit ze svého. P. Cvrček se nechal baronem přesvědčit, ale když se vrátil domů a spočítal svoje příjmy a výdaje, sedl a napsal baronovi

dopis, kde vylíčil svoji finanční situaci. Odpověď od vrchnosti byla, že co je dohodnuto, to platí. Po této odpovědi P. Cvrček přemýšlel i o žádosti ke krajské vrchnosti, ale protože doufal, že bude povýšen a přestěhuje se na jinou faru do vlastní farnosti, od této stížnosti nakonec upustil a vrata zaplatil ze svého.

Před Velikonocemi nechal P. Cvrček vyrobit oltář Božího hrobu. Potřebných 18 zlatých bylo vybráno ve sbírce.

Josef Sixta

Vitráž - Rozeta na kůru kostela svatého Bartoloměje

Rozeta - „Růže“ - z latinského ROSA

- čtí Róza - růže je velké barevné kruhové okno, které zdobí středověké gotické katedrály. V obrazném kruhu je řada dalších obrazů. V kolínském chrámu centrem rozety je svatá Cecílie.

Svatá Cecílie

Uprostřed rozety - andělů je sv. Cecílie se svatozářím s četnými perlami ve vlasech, zlatou korunou a symbolem varhan.

Sv. Cecílie je křesťanská světice a panna, mučednice. Žila ve 2. nebo 3. století. Její ostatky se uchovávají v bazilice sv. Cecílie v Římě

a jsou považovány za pravé. Legenda z pozdější doby vypráví divy z konce jejího života. Původně jako patronka hudby byla sv. Cecílie neznámá. Jejím atributem jsou varhany. Tamburíny, píšťaly, bubínky jsou spojovány s Bakchem - pohanským bůžkem neřesti jako erotické symboly a jejich spojení s panenskou Cecílií bylo naprosto nevhodné.

Sv. Cecílii v kruhu doprovázejí andělé v podobě žen, jsou prostovlasí, někteří mají mluvící pásku, na které není žádný nápis. Nápis je jen na jediné pásce. Tři andělé mají ve vlasech šperky.

Mezi obrazy andělů je listový dekor barvy zelené a zlaté a plody v barvě červené a oranžové. Obličej andělů i světice jsou jednotné s malými rozdíly, každý anděl má jiný oděv, lze říci – jsou to krásní andělé.

Anděl v dolním kruhu drží pásku s nápisem: Z vděčnosti k Bohu věnuje Antonín Sládek s chotí Marií. Vitráž podle návrhu Fr. Urbana provedla firma J. Kryšpín Praha, 1909.

*Autor textu: Josef Dušek
Fotografie: Josef Čáslava*

Okénko do DKŠŠ

Letošní školní rok je v DKŠŠ naplněný. Výuka běží bez přerušení a zatím nebyla ohrožena ani žádnou karanténou. Vrchovatě naplněný je i počet studentů a žáků, kterých je momentálně 33. Každý z nich je svěbytnou zajímavou osobností. Někteří z nich nás v krátkém medailonku nechali nahlédnout do svých bohatých a často těžkých osudů.

Karel

Moje jméno je Karel, narodil jsem se v Kolíně se svým bratrem Petrem, který má autismus. Život s rodinou byl docela těžký, ale nějak se to za tyhle léta zlepšilo. A proč jsem se přihlásil do katolické školy bylo kvůli problémům z bývalé střední školy v Nymburce. Docela mě baví číst knihy o historii, zajímá mě věda a programování a také strategické hry.

Samantha

Jmenuji se Samantha a je mi 21 let. Narodila jsem se v Kutné Hoře, ale bydlím v Kolíně. Mám mladší sestru, které je 15 let. Ta se na rozdíl ode mě narodila zdravá. Můj život nebyl jednoduchý a nemyslím si, že jednoduchý bude. Vždycky bude něco, co mě zpomalí. V životě jsem toho dokázala docela hodně. Mám za sebou výuční list a teď jsem nastoupila do další školy. Je to dobrá škola, hodně se učím. Mé přání je ji dochodit a dostat osvědčení pečovatele.

Melisa

Jmenuji se Melisa. Bydlím v Kolíně, ale narodila jsem se v Belgii. Je mi 19 let. Moji rodiče jsou ze Slovenska. Jsou hodní a starostliví, jsem za to ráda. Vychovali mě dobře. Mám jednoho sourozence, bráchu, je mu 15 let a bude se učit zedníkem. Doufám, že to dá, protože ho to baví. Chodím na procházky se psem, ráda vařím a uklízím, pomáhám rodičům a bráchovi. A proč jsem se přihlásila na školu? Protože ráda pomáhám lidem a dávám jim radost a úsměv. Myslím si, že to dám a vyučím se a stanu se asistentkou pedagoga v mateřské školce, protože mě to baví a ráda si hraju s dětma. I když to je na nervy a malý děti zloběj. Já jsem sama nervák, ale to je dobře, protože to mám v sobě a jinak jsem hodná, starostlivá a milá.

Adéla

Jmenuji se Adéla a jsem v dětském domově deset let. Jsem v domově proto, že moje rodina se o mě nezajímala a máma mě mlátila a neměla jsem to doma jednoduché. Když mi bylo pět let, zemřela mi babička před očima a já z toho byla v šoku. Máma se na mě vykašlala úplně, ale mě už to ani moc netrápí a řekla jsem si, že se budu mít mnohem lépe, než ona. Jsem hrdá na to, že jsem šla na střední školu a moje máma se nevyučila vůbec.

Kurz keramického tvoření pro veřejnost

Bude se konat od 23. 2. do 30. 3. každou středu od 17:00 do 19:00 v keramickém ateliéru DKŠ v Legerově ulici 28. Lektorkou je Mgr. Ivana Erbenová, učitelka ZUŠ Kolín. Vhodné i pro úplné začátečníky. Další informace podá p. Erbenová (anavi.e@centrum.cz), případně osobně na první hodině.

Alena Pavelová

Bartoloměj – farní časopis. Vydává Římskokatolická farnost Kolín, Brandlova 25, Kolín.
Redakční rada: Josef Dušek, P. Ján Halama, Katarína Jarošová, Václav Plánka, Tomáš Pavela, Tomáš Těmín.

P. Ján Halama: tel.: 604 294 247, e-mail: farnost-kolin@volny.cz

• e-mail: farninoviny.kolin@gmail.com • web: www.farnostkolin.cz • FB: facebook.com/farnostkolin
Číslo účtu farnosti: 3252369369/0800, variabilní symbol pro dárce: 1211638 (dle evangelia sv. Lukáše 6,38) případně v poznámce uvést: *dar pro farnost* (nebo jiný účel).

Zdroj fotografie na titulní straně: Pinterest.com